

Viitasaaren kaupungin

**Kotoutumishjelma –
kotoutumisen alkuvaiheen palvelut**

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 21.11.2024

Sisällys

Kotoutuminen Viitasaarella	3
Kotoutumisohjelman laadinnan prosessi ja viestintä	3
Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi ja monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi sekä kotoutumissuunnitelma	4
Monikielinen yhteiskuntaorientaatio	5
Kotoutumiskoulutus	5
Muu koulutus Viitasaarella	5
Kotoutumisohjelman aikainen ohjaus ja neuvonta	6
Muut kunnan järjestämistä vastaavat palvelut kotoutumisen edistämiseksi	6
Varhaiskasvatus ja avoin varhaiskasvatus	6
Perusopetus.....	7
Lukio ja ammatillinen oppilaitos	7
Nuorisopalvelut.....	8
Tuunariopisto.....	9
Aluekirjasto.....	9
Kulttuuri- ja liikuntapalvelut	9
Musiikkiopisto	10
Seurakunnan palvelut.....	11
Vastuutaulukko	11
Liite 1. Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue	12

Kotoutuminen Viitasaarella

Kotoutumislain (681/2023) mukaan kunnalla on kokonaisvastuu kotoutumisen edistämisestä. Kunnan on huolehdittava peruspalveluiden (mm. varhaiskasvatuksen, koulutuksen, nuoriso-, vapaa-aika-, liikunta- ja kulttuuripalveluiden) soveltuvuudesta maahanmuuttajille sekä mahdollistettava maahanmuuttajien ja kotoutuja-asiakkaiden matalan kynnyksen ohjausta ja neuvontaa. Lisäksi kunnan on laadittava muille kuin työllisyysalueen asiakkaille kotoutumisen palvelutarpeenarviointi ja kotoutumissuunnitelma, järjestettävä heille monikielinen yhteiskuntaorientaatio ja kotoutumiskoulutus. Työnhakijoina olevien maahanmuuttajien palvelut järjestää Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue (ks. liite 1).

Kunnalla on yleis- ja yhteensovittamisvastuu maahanmuuttajien kotoutumisen edistämisen kehittämisestä, suunnittelusta ja seurannasta. Kotoutumisen edistäminen edellyttää toimijoiden välistä monialaista yhteistyötä. Kunnan tehtävänä on huolehtia, että kunnan kotoutumisen edistämisen suunnittelu ja kehittäminen sovitetaan yhteen hyvinvointialueen järjestämismallilla olevien palveluiden suunnittelun ja kehittämisen kanssa.

Kotoutuminen linkittyy Viitasaaren kaupunkistrategiaan, jossa yhtenä päämääränä on hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen. Kaupunkistrategian päämääränä on kehittää palveluhenkistä ja sujuvaa toimintakulttuuria, tiedonsaantia ja asiointia sekä edistää asukkaiden osallistumismahdollisuuksia. Kaupungin kotoutumispalveluiden toimivuus edistää vieraskielisten kotoutumista kaupunkistrategian mukaisesti.

Tämä Viitasaaren kaupungin kotoutumishjelma on kotoutumisen alkuvaiheen palvelukokonaisuus, jossa kuvataan

- kotoutumisen alkuvaiheen palvelut
- palveluiden vastuutahot
- palveluihin liittyvä yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

Kotoutumishjelman tarkoituksena on selkeyttää kotoutumisen alkuvaiheen palvelukokonaisuutta maahanmuuttajalle ja kotoutumisen toimijoille. Viitasaarella kotoutumishjelmaa koordinoiva taho ja yhteyshenkilö on sivistys- ja hyvinvointipalveluissa hyvinvointikoordinaattori.

Kotoutumishjelman laadinnassa on mukana Viitasaaren kaupungin työllisyyspalvelut.

Kotoutumishjelman laadinnan prosessi ja viestintä

Kotoutumishjelman laadinnasta vastaa Viitasaaren kaupungissa hyvinvointikoordinaattori. Ohjelman laatimiseen osallistuu myös kaupungin työllisyyspalvelut sekä sivistys- ja vapaa-aikapalvelut.

Kaupungin palveluissa ensisijainen asiointikieli on suomi. Tarvittaessa palvelua annetaan myös englanniksi. Virallisia asioita hoidettaessa käytetään aina virallista, puolueetonta tulkkiä. Näin

turvataan asiakkaan ymmärrys häntä koskevissa asioissa. Viitasaaren kaupunki käyttää tulkki- ja käännöspalvelua ostopalveluna.

Viitasaaren kaupunki viestii kotoutumishjelmasta asiakkailleen verkkosivujen ja sosiaalisen median välityksellä. Lisäksi kotoutumishjelmasta viestitään asiakastapaamisissa sekä tapahtumissa.

Viitasaaren kotoutumishjelma käsitellään sivistys- ja hyvinvointilautakunnassa. Ohjelman toteutumista seurataan Koto-AJ-järjestelmässä, joka otetaan käyttöön huhtikuussa 2025. Koto-AJ-järjestelmään kirjataan asiakkaiden palvelutarpeenarvioinnit sekä kotoutumissuunnitelmat.

Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi ja monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi sekä kotoutumissuunnitelma

Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnissa selvitetään maahanmuuttajan osaaminen, työllistymis-, opiskelu- ja muu kotoutumisvalmiudet sekä koulutuksen ja muiden kotoutumista edistävien palveluiden tarpeet. Arvioinnissa selvitetään ja kirjataan maahanmuuttajan tavoitteet ja toiveet, aikaisempi koulutus, työhistoria, kielitaito, työllistymisen ja kotoutumisen edellytyksiin vaikuttava työ- ja toimintakyky sekä muu työllistymiseen ja kotoutumiseen merkittävästi vaikuttavat tekijät.

Viitasaaren kaupunki tekee osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin työttömälle työnhakijalle, lain 2§:n momentin 3 tai 4 momentissa tarkoitetulle henkilölle, kotihoidon tukea saavalle tai arviointia pyytävälle maahanmuuttajalle, jonka ensimmäisen oleskeluluvan tai oleskeluluvan myöntämisestä tai oleskeluoikeiden rekisteröimisestä on kulunut enintään kolme vuotta.

Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin laadinta edellyttää virkavastuullista viranhaltijaa. Viitasaaren kaupungilla arvioinnin tekee työllisyyspäällikkö. Hyvinvointikoordinaattori ohjaa asiakkaan työllisyyspäällikön luokse.

Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin pohjalta voidaan laatia kotoutumissuunnitelma, mikäli se katsotaan tarkoituksenmukaiseksi. Kotoutumissuunnitelmassa sovitaan yksilöllisistä kotoutumisen ja työllistymisen tavoitteista, mm. suomen kielen opiskelu. Suunnitelma laaditaan palvelutarpeen arvioinnin jälkeen ja siihen kirjataan mm. palveluiden toteutumisen seuranta. Kotoutumissuunnitelman enimmäiskesto on kaksi vuotta ja sitä on seurattava säännöllisesti. Viitasaaren kaupungilla maahanmuuttajan kotoutumissuunnitelman laatii työllisyyspäällikkö.

Monialaisen osaamisen ja palvelutarpeenarvioinnissa Viitasaaren kaupunki tekee yhteistyötä hyvinvointialueen (mm. sosiaalitoimen) kanssa. Hyvinvointialueen edustaja kutsutaan mukaan palvelutarpeenarviointiin ja kotoutumissuunnitelman tekoon aina tarvittaessa. Kotoutumista tukevien sosiaalipalveluiden toimipisteet ovat Jyväskylässä ja Äänekoskella.

Tätä suunnitelmaa kirjoitettaessa työllisyysalueet eivät ole vielä toiminnassa vaan ne aloittavat palvelutuotantonsa vasta 1.1.2025. Suunnitelmaan ei ole pystytty kirjaamaan Pohjoisen Keski-

Suomen työllisyysalueen yhteyshenkilöä, mutta se tarkentuu vuoden 2025 alussa. Liitteessä 1 on kuvattu työllisyysalueen kotoutumisen palvelut.

Monikielinen yhteiskuntaorientaatio

Monikielinen yhteiskuntaorientaatio on kurssi, jossa vasta Suomeen muuttanut maahanmuuttaja saa tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta omalla äidinkielellään tai muulla hyvin osaamallaan kielellä. Kurssi opitaan tarvittavia kansalaistaitoja, tutustutaan Suomeen ja tukee Suomeen kotoutumista. Kunnan täytyy tarjota monikielinen yhteiskuntaorientaatio omille kotoutuja-asiakkailleen.

Viitasaarella monikielisen yhteiskuntaorientaation kohderyhmä on suhteellisen pieni. Suurimmat kieliryhmät, joille monikielistä yhteiskuntaorientaatiota tulee järjestää, ovat ukraina/venäjä ja englantia. Lisäksi Viitasaarella muutamia pieniä kieliryhmiä, esim. dari.

Tätä kotoutumissuunnitelmaa tehdessä ei ole vielä varmaa, miten monikielinen yhteiskuntaorientaatio Viitasaarella järjestetään. Yhteistyömahdollisuudesta on käyty neuvotteluja työllisyysalueen ja Poken kanssa. Ajatuksena on jyvittää koulutuskustannuksia kunnille ja työllisyysalueelle osallistujamäärien mukaan.

Kotoutumiskoulutus

Kotoutumiskoulutus on palvelu, jolla edistetään oppivelvollisuuden päättäneiden maahanmuuttaneiden kotoutumista ja työllistymistä sekä parannetaan yhteiskunnallisten, kulttuuristen ja arjen taitoihin liittyviä valmiuksia. Kotoutumiskoulutus toimii myös väylänä muuhun koulutukseen ja avoimille työmarkkinoille. Kotoutumiskoulutukseen sisältyy suomen tai ruotsin kielen opetusta. Kielellisenä tavoitteena on, että kotoutuja-asiakas saavuttaa suomen tai ruotsin kielessä toimivan peruskielitaidon. Kotoutumiskoulutukseen kuuluu myös suomen tai ruotsin kielen kielitaidon päättöttestaus.

Asiakas ohjataan palvelutarpeen arvioinnin pohjalta sopivaan koulutukseen. Tätä kotoutumissuunnitelmaa tehdessä ei ole vielä varmaa, miten kotoutumiskoulutus Viitasaarella järjestetään. Yhteistyömahdollisuudesta on käyty neuvotteluja Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen ja Poken kanssa.

Muu koulutus Viitasaarella

Suomen kielen opiskelu

Viitasaarella toimii vapaan sivistystyön oppilaitos Pihtiputaan ja Viitasaaren kansalaisopisto, joka on harrastus- ja oppimispaikka sosiaaliselle kasvulle, itsensä kehittämiseksi sekä henkisen ja fyysisen vireyden ylläpitämiseen. Kansalaisopisto järjestää suomen kielen kurssin maahanmuuttajille. Kansalaisopistossa on tarjolla laaja valikoima erilaisia kursseja kaikille

ikäryhmille. Kursseilla voi opiskella suomen kielen lisäksi esim. liikuntaa, tanssia, musiikkia, kotitaloutta, sanataidetta, kädentaitoja ja kuvataiteita yksilö- ja ryhmäopetuksena. Tarjolla on koko lukuvuoden kestäviä kursseja sekä paljon erilaisia lyhytkursseja.

Pihtiputaan ja Viitasaaren kansalaisopisto on saanut vuosittain opetusministeriön päätöksellä opintotietotyypistä avustusta, jolla korvataan tai alennetaan mm. maahanmuuttajien opistomaksuja. Lisätietoa opistotietavastuksesta saa opiston toimistosta.

Ilmoittautuminen kansalaisopiston kursseille: <https://uusi.opistopalvelut.fi/pihtipudasviitasaari/fi/>
 Pihtiputaan ja Viitasaaren kansalaisopiston Internet-sivut: <https://pihtipudas.fi/kasvatus-ja-koulutus/kansalais-ja-musiikkiopistot/>

Löydät Pihtiputaan ja Viitasaaren kansalaisopiston myös Facebookista ja Instagramista.

Suomen kieltä voi opiskella myös itsenäisesti seuraavien verkkosivujen avulla

- www.kielibuusti.fi
- www.finnishcourses.fi
- www.infofinland.fi/fi/finnish-and-swedish/finnish-online

Kotoutumisohjelman aikainen ohjaus ja neuvonta

Kunnan vastuulla on tarjota maahanmuuttajille kotoutumisohjelman aikaista ohjausta ja neuvontaa kotoutumissuunnitelman toteuttamisessa. Viitasaaren kaupungilla ohjauksesta ja neuvonnasta vastaa hyvinvointikoordinaattori, joka tekee tiivistä yhteistyötä työllisyyspäällikön, työllisyysalueen, muiden viranomaisten, seurakuntien ja järjestöjen kanssa. Maahanmuuttajille järjestetään kaksi kertaa vuodessa suurempi tapahtuma, jossa tiedotetaan kaupungin ja hyvinvointialueen palveluista sekä ajankohtaisista asioista.

Muut kunnan järjestämisvastuulla olevat palvelut kotoutumisen edistämiseksi

Varhaiskasvatus ja avoin varhaiskasvatus

Viitasaaren kaupunki järjestää laadukasta, erityistarpeet ja -tilanteet huomioivaa varhaiskasvatusta. Varhaiskasvatusta toteutetaan päiväkodeissa, perhepäivähoidossa ja ryhmäperhepäivähoidossa. Varhaista tukea ja erityisopetusta annetaan kaikissa varhaiskasvatusmuodoissa. Alle kouluikäiselle tarkoitettua varhaiskasvatusta voi hakea sähköisesti kaupungin varhaiskasvatuksen verkkosivuilla e-Daisy-palvelussa tai varhaiskasvatustoimiston kautta.

Avointa varhaiskasvatusta järjestetään Perhetuvalla. Perheillä on mahdollisuus osallistua avoimeen perhekerhoon, leikkitreffitille tai lasten kerhoon. Avoimeen päivätoimintaan

osallistuminen ei poissulje kotihoidontuen tai kuntalisän saamista. Perhetuvalta voi kysyä myös lyhytkestoista, tilapäistä lastenhoitoa.

Perusopetus

Perusopetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetus tuottaa kaikille saman jatko-opintokelpoisuuden ja se on maksutonta. Peruskoulu käsittää vuosiluokat 1-9, ja se on tarkoitettu koko ikäluokalle (7-16-vuotiaat).

Kotouttamisen portaat esi- ja perusopetukseen

Siirtyminen yleisopetukseen sisältää seuraavat vaiheet:

Valmisteluvaihe

Valmisteluvaiheen tarkoituksena on kartoittaa yksittäisen oppilaan taustatiedot, niin kuin se tehdään kaikkien muidenkin kouluun tulevien lasten kohdalla. Koska lapset tulevat muualta maailmasta, on suurempi tarve ottaa selville yksittäisen lapsen osalta mm. koulunkäyntihistoria, kieli- ja kulttuuritausta, terveyteen laajasti liittyvät asiat ja mahdolliset oppimiseen liittyvät erityiset tukitarpeet.

Näiden tietojen pohjalta koulu järjestää opetuksen harkitsemallaan tavalla.

Suomenkielen opiskeluvaihe

Aluksi opetuksessa keskitytään suomen kielen opetteluun omassa ryhmässä tai tarpeen mukaan yksittäisopetuksenakin. Suomen kielen riittävä hallitseminen on edellytys sille, että oppilas voidaan siirtää osaksi yleisopetuksen ryhmää. Kaikkinaisen oppituntien ulkopuolinen kanssakäyminen saman ikäisten suomenkielisten lasten kanssa on jo tässä vaiheessa tärkeää.

Siirtymävaihe yleisopetusryhmiin

Kun yksittäisen lapsen suomenkielen taito on opetuksen seuraamisen kannalta sillä tasolla, että oppilas tulee toimeen oppitunnilla vähäisin ongelmin, aloitetaan yksittäisen lapsen kohdalla yleisopetukseen siirtyminen aluksi esim. taito- ja taideaineissa. Tässä vaiheessa oppilas opiskelee myös erillisissä pienryhmissä esim. reaaliaineita.

Yleisopetusvaihe

Viimeistään tässä vaiheessa kullekin yksittäiselle lapselle tulee laatia oppimissuunnitelma tai mahdollisesti HOJKS (henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma). Tässä vaiheessa yksittäinen oppilas opiskelee yleisopetusryhmissä samalla tavalla ja samoilla tukimuodoilla kuin muutkin lapset.

Lukio ja ammatillinen oppilaitos

Viitasaaren lukion opetuskieli on suomen kieli. Lukio-opinnot ovat vaativia, ja jo oppilaitokseen tullessaan opiskelijalla tulee olla riittävät taidot opiskelukielessä. Lukiossa ei järjestetä vieraskielisille oman äidinkielen opetusta. Huomioitavaa on, että lukio-opinnot sisältävät pakollisia englannin kielen opintoja, joten lukio-opintojen suorittaminen edellyttää myös riittävää englannin

kielen osaamista. Jos opiskelija on perusopetuksessa vapautettu toisen kotimaisen kielen opiskelusta, hänet voidaan vapauttaa sen opiskelusta myös lukiossa. Opintojen alussa muille kuin suomea äidinkielenään puhuville kerrotaan mahdollisista tukijärjestelyistä ja heidän oikeuksistaan ylioppilaskirjoituksissa. Jokaiselle opiskelijalle pyritään suunnittelemaan yksilöllinen ja henkilökohtainen opintosuunnitelma lähtötasoarvioinnin perusteella. Äidinkielen ja kirjallisuuden opintojaksojen kontaktiopetuksessa opiskelijalla on mahdollisuus tulla arvioiduksi suomi toisena kielenä -oppimäärän mukaisesti, mikäli opiskelijan äidinkieli on muu kuin suomi ja hänen taitotasonsa mahdollistaa opetukseen osallistumisen. Huomioitavaa on, että lukion suomi toisena kielenä -opetus on syventävää kielenopetusta, eikä sillä voida paikata puutteita suomen kielen perustaidoissa. Opiskelijat voivat suorittaa S2-opintoja taitotasonsa mukaan myös itsenäisesti tai verkko-opintoina.

Viitasaarella toimii Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto Poke. Ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijavalinnassa voidaan soveltaa harkintaan perustuvaa valintaa, jolloin opiskelijavalinnassa voidaan ottaa huomioon opiskelijan henkilöön liittyviä syitä ja poiketa valintapistemäärässä. Tällaisia syitä voivat olla muun muassa koulutodistuksen puuttuminen tai todistusten vertailuvaikeudet. Hakijan koulutustarve ja edellytykset suoriutua opinnoista tulee arvioida ja ottaa huomioon, kun valintapistemäärästä poiketaan.

Ammattioppilaitoksessa on mahdollista suorittaa tutkintokoulutukseen valmentava koulutus, ns. TUVA-koulutus, joka antaa valmiuksia suoriutua toisen asteen opinnoista ja opiskelija voi halutessaan suorittaa lukion tai ammatillisen koulutuksen opintoja. Koulutuksen aikana opiskelija voi tutustua eri toisen asteen koulutukseen ja saa ohjausta jatko-opintoihin ja uravalintaan. Vieraskielisten opiskelijoiden näkökulmasta tutkintoon valmentavassa opetuksessa on tärkeää panostaa riittävään suomen kielen taitoon.

Nuorisopalvelut

Nuorisotyön tehtävänä on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta, nuorten sosiaalista vahvistumista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Nuorisopalvelut ovat mukana nuorten elämässä monissa yhteyksissä; tapahtumissa, nuorisotiloilla, kouluilla ja harrastuksissa. Viitasaaren nuorisotalo sijaitsee kirjaston, uimahallin ja koulukeskuksen läheisyydessä. Nuorisotalo tarjoaa hyvät tilat vapaa-ajanviettoon ja erilaisiin harrastusmahdollisuuksiin. Nuorten kulttuuritalo Kartano tarjoaa tiloja ja ohjausta nuorten kulttuuriharrastuksille.

Etsivä nuorisotyö toimii monialaisessa yhteistyössä eri viranomaisten ja yritysten kanssa. Nuori tai nuoresta huolta kantava aikuinen voi ottaa yhteyttä etsivää nuorisotyötä tekevään henkilöön. Työntekijällä on vaitiolovelvollisuus ja hän työskentelee aina nuoren asiakkaansa suostumuksella. Toiminta perustuu luottamukseen ja vapaaehtoisuuteen. Työntekijä voi saattaa nuoren tarvittaessa myös muiden palveluiden piiriin.

Nuorten työpaja palvelee alle 29-vuotiaita nuoria, jotka etsivät paikkaansa yhteiskunnassa, työelämässä tai koulutuksessa. Jokaisen asiakkaan kanssa laaditaan yksilöllinen suunnitelma, jonka avulla pyritään löytämään reitti elämässä eteenpäin. Työpajajakson kesto on yksilöllinen. Työpaja

on mahdollisuus myös maahanmuuttaneille nuorille. Työpajalle voi hakeutua ottamalla yhteyttä nuorten työpajan vastaavaan ohjaajaan.

Tuunaripaja

Tuunaripaja tarjoaa töitä Viitasaaren pitkäaikaistyöttömille. Tuunaripajalla tehtävä työ on alihankintatyötä Viitasaaren kaupungin muille yksiköille, sekä omaan tuotantoon ja palveluihin liittyvää työtä. Tuunaripajan oma tuotanto koostuu mm. erilaisista tekstiili- ja puutöistä.

Aluekirjasto

Kirjasto- ja tietopalveluiden tavoitteena on edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia asioida kirjastossa, hankkia tietoa ja kehittää kansalaisvalmiuksiaan. Kirjasto on tila, jonne voi tulla kuka tahansa. Kirjaston peruspalvelut ovat maksuttomia ja kirjaston henkilökunta perehdyttää kirjaston käyttöön.

Viitasaaren kirjastossa asiakkaiden käytössä on mm. internet-yhteydet, tiedonhakupalvelut ja tulostin, joiden käyttöön voi pyytää apua henkilökunnalta. Kirjaston kokoelmissa on vieraskielistä aineistoa. Lisäksi välinelainaamosta saa lainata mm. pelastusliivejä ja liikuntavälineitä.

Lainaamiseen tarvitaan aina kirjastokorttia. Henkilökohtaisen kirjastokortin ja PIN-koodin saa kirjastosta esittämällä kuvallisen henkilöllisyystodistuksen ja sitoutumalla kirjaston käyttösääntöihin. Alle 15-vuotiaille korttihakemuksen tekee huoltaja.

Kirjastossa otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon eri väestöryhmien kirjastopalvelujen tarpeet ja tarvittaessa tilataan aineistoa kaukopalveluna isommista kirjastoista. Oman aineiston lisäksi vieraskielistä aineistoa voi lainata monikielisen kirjaston palveluista. Suomen kielen oppimista varten kirjastosta löytyy sekä oppikirjoja että helpolla suomen kielellä kirjoitettua aineistoa. Kirjastossa on käytettävissä myös digitoituja ulkomaisia sanomalehtiä, joita löytyy n. 7000 lehteä 150 maasta ja yli 60 eri kielellä. Kirjastossa voidaan järjestää maahanmuuttajille suunnattuja tapahtumia ja opastuksia kysynnän ja mahdollisuuksien mukaan.

Kulttuuri- ja liikuntapalvelut

Viitasaari on aktiivinen kulttuurikaupunki, jossa riittää toimintaa ja tapahtumia läpi vuoden. Kulttuuripalveluiden tehtävänä on luoda kulttuuritoimintalain hengessä edellytyksiä kulttuurin ja taiteen harjoittamiseen, edistää kulttuurin saavutettavuutta sekä tuottaa mahdollisuuksia eri ikäisten ihmisten monipuoliseen kulttuurin harrastamiseen Viitasaarella.

Kulttuuripalveluilla on tärkeä merkitys yhteisön viihtyvyyden, osallisuuden ja yhteenkuuluvaisuuden edistäjänä. Lukuisilla eri yhteisöjen ja kaupungin järjestämällä kulttuuritapahtumilla ylläpidetään paitsi myönteistä kuntakuvaa niin myös edistetään asukkaiden välistä kanssakäymistä ja monikulttuurisuutta.

Kulttuuripalvelujen toteutuksesta vastaavat myös Viitasaaren lukuisat järjestöt, kyläyhdistykset sekä vapaat työryhmät. Kaupunki tukee kulttuuripalvelujen ja -tapahtumien järjestämistä taloudellisesti sekä markkinoinnin keinoin.

Viitasaaren kaupungin liikuntapalveluiden tehtävänä on tuottaa, ylläpitää ja kehittää laadukkaita ja monipuolisia liikunta- ja vapaa-ajan palveluita yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Liikuntapalveluiden perustehtävää ohjaa liikuntalaki, jonka tarkoituksena on mm. edistää väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä tukea lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä liikunnan avulla. Liikuntapalvelut tarjoavat mm. liikuntaneuvontaa henkilöille, joilla on elämäntilanteesta tai muista syistä johtuen ollut mahdoton toteuttaa liikunnallista elämäntapaa.

Liikunta- ja urheilutoimintaa Viitasaarella toteuttavat kaupungin lisäksi lukuisat urheilu- ja liikuntaseurat, joiden toimintaa kaupunki tukee taloudellisesti. Liikuntaseurojen järjestämään toimintaan ei ole edellytyksenä seuran jäsenyys. Painopistealueita toiminnassa sekä seuroilla että kaupungilla on lasten ja nuorten liikunnan edistäminen, työkykyä edistävä liikunta sekä toimintakykyä ylläpitävä liikunta.

Uimahalli ja kuntosalit

Uimahalli Simmari (Urheilutie 9, 44500 Viitasaari) on suosittu virkistyskohde, josta löytyy mahdollisuudet monipuoliseen vesiliikuntaan ja rentoutumiseen. Simmarin allasosastolta löytyy kohteita kaiken ikäisille. Simmarissa on perinteinen sauna.

Simmarin tiloissa on kuntosali, joka käytössä arkisin ja viikonloppuisin klo 8-22. Viitasaarella on myös toinen kuntosali, Voimailusali, joka sijaitsee osoitteessa Peltisepänkuja 7, 44500 Viitasaari. Uimahalli Simmariin, uimahallin kuntosalille ja voimailusaliin liput ja kulkukortit voi ostaa uimahallin lipunmyynnistä.

Musiikkiopisto

Viitasaaren alueen musiikkiopistossa annetaan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista opetusta. Opetusta tarjotaan seuraavissa instrumenteissa: alttoviulu, baritonitorvi, harmonikka, huilu, kitara, klarinetti, laulu, piano, rummut, saksofoni, sello, sähköbasso, sähkökitara, pasuuna, tenoritorvi, tuuba, viulu. Musiikkiopiston opinnot sisältävät myös yhteismusisointia ja musiikin hahmotusaineiden opiskelua. Musiikin varhaiskasvatuksen opinnoista tarjolla on musiikkileikkikoulu ja soitinvalmennus. Järjestämme lukuvuoden aikana useita maksuttomia konsertteja.

Ilmoittautuminen oppilaaksi tapahtuu linkin kautta <https://viitasaari.eepos.fi/#/splash> .

Musiikkiopiston Internet-sivut: <https://viitasaari.fi/varhaiskasvatus-ja-koulutus/musiikkiopisto/>

Löydät Viitasaaren alueen musiikkiopiston myös Facebookista ja Instagramista.

Seurakunnan palvelut

Seurakunnalla on tärkeä rooli maahanmuuttajien kotouttamisessa. Seurakunta kohtaa ihmisen ja tarjoaa mahdollisuuden keskusteluun, kun ihmisen elämä on mullistunut. Viitasaaren seurakunnan diakoniatyö tukee ja auttaa maahanmuuttajia heidän arjessaan. Diakoniatyöntekijät antavat arjen apua, taloudellista apua, neuvontaa ja ohjaavat heitä löytämään ja käyttämään muita palveluita. Kirpputorilta maahanmuuttajat saavat kotiinsa tarvikkeita; huonekaluja (varasto yhteistyössä kaupungin kanssa) ja muuta kodin käyttötavaraa sekä vaatteita. Kirpputorin kautta mahdollistetaan paikallisille ihmisille mahdollisuus lahjoittaa tavaraa ja auttaa maahanmuuttajia erityisesti heidän muuttaessaan paikkakunnalle. Diakoniatyö tekee tiivistä yhteistyötä maahanmuuttajien auttamisessa kaupungin, hyvinvointialueen ja muiden seurakuntien kanssa, tarvittaessa vastaanottokeskuksen ja viranomaisten kanssa, samoin järjestöjen ja käynnissä olevien hankkeiden kanssa.

Viitasaaren seurakunta järjestää tapahtumia maahanmuuttajille yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Seurakunnan tavoitteena on mahdollistaa kohtaamiset ja tutustumiset paikallisten ja maahanmuuttajien välillä. He kutsuvat kaikenikäisiä paikalliset ja maahanmuuttajat osallistumaan kaikkeen toimintaan toimimaan ja vapaaehtoiseksi, jotta maahanmuuttajat löytäisivät mielekästä tekemistä ja tutustuisivat paikallisiin ihmisiin. Kaikki tämä tukee kotoutumista.

Vastuutaulukko kotoutumisen palveluista

Palvelu / Toimenpide	Työnhakijoiden palvelut tuottava taho	Muiden kotoutuja-asiakkaiden palvelut tuottava taho
Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeenarviointi	Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue	Viitasaaren kaupunki, työllisyyspäällikkö
Monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi	Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue	Viitasaaren kaupunki, työllisyyspäällikkö + Keski-Suomen hyvinvointialue
Kotoutumissuunnitelma	Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue	Viitasaaren kaupunki, työllisyyspäällikkö
Monialainen kotoutumissuunnitelma	Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue	Viitasaaren kaupunki, työllisyyspäällikkö + Keski-Suomen hyvinvointialue
Monikielinen yhteiskuntaorientaatio	Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue	Selvitys kesken (25.10.24)
Kotoutumiskoulutus	Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue	Selvitys kesken (25.10.24)
Kotoutusohjelman aikainen ohjaus ja neuvonta	Viitasaaren kaupunki, hyvinvointikoordinaattori	Viitasaaren kaupunki, hyvinvointikoordinaattori
Kunnan kotoutumisohjelman seuranta ja päivittäminen	Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue	Viitasaaren kaupunki, hyvinvointikoordinaattori

Liite 1

Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue

Työikäisten kotoutumista määrittää laki kotoutumisen edistämisestä (681/2023) ja laki työvoimapalveluiden järjestämisestä (23.3.2023/380).

Asiointi Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueella

Asiointi Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueella toteutetaan monikanavaisesti verkkopalveluna, puhelinpalveluna ja henkilökohtaisena palveluna. Työnhakijoita neuvotaan käyttämään asiointissa hänen tilanteeseensa tarkoituksenmukaisinta palvelukanavaa. Verkkopalveluissa voi mm. ilmoittautua työnhakijaksi, ilmoittaa työnhakuun liittyvistä muutoksista, tarkistaa omia asiakastietoja, antaa työttömyysturvaan liittyviä selvityksiä, hakea koulutuksiin ja päättää työhaun. Työnhakijaksi ilmoittautumisen jälkeen maahanmuuttaja-asiakkailta on hyvä olla mukana passi, oleskelulupa tai poliisilta saatu EU-kansalaisen oleskeluoikeuden rekisteröintitodistus, digi- ja väestötietovirastosta saatu väestörekisteriote tai asiakirja, jolla osoitetaan suomalainen henkilötunnus (esim. Kela-kortti) sekä työ- ja koulutodistukset suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi käännettyinä.

Työnhakijaksi ilmoittautumisen jälkeen jokaiselle asiakkaalle määritellään oma työntekijä. Työllisyysalue palvelee asiakkaita pääsääntöisesti ajanvarauksella. Ajanvarausajasta sovitaan yhdessä oman työntekijän kanssa. Maahanmuuttajalla on oikeus maksuttomaan tulkkaukseen, jos asiointi ajanvarauksella ei onnistu suomen tai ruotsin kielellä. Tilkkauksen tilaa maahanmuuttajapalveluista vastaava työntekijä ja se voidaan järjestää tarvittaessa myös etätulkkauksena puhelimitse tai etäyhteyslaittein.

Oikeus kotoutumissuunnitelmaan

Maahanmuuttajalla on oikeus kotoutumissuunnitelmaan työllisyysalueen toimesta, kun hän on rekisteröitynyt työnhakijaksi Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueelle lain työvoimapalveluiden järjestämiseksi edellyttämällä tavalla.

Alkuhaastattelussa arvioidaan alustavasti maahanmuuttajan työllisyys-, opiskelu- ja muut kotoutumisvalmiudet sekä kielikoulutuksen ja muiden kotoutumista edistävien toimenpiteiden ja palvelujen tarpeet. Alkuhaastattelu pidetään viiden arkipäivän sisällä työhaun aloituksesta. Alkuhaastattelun perusteella laaditaan kotoutumissuunnitelma, joka tehdään yhdessä maahanmuuttaja-asiakkaan kanssa. Siinä sovitaan yksilöllisesti niistä toimista ja palveluista, jotka tukevat hänen mahdollisuuksiaan hankkia riittävä suomen tai ruotsin kielen taito sekä yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia taitoja. Näin edistetään maahanmuuttajan mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnan toimintaan yhdenvertaisesti.

Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue toteuttaa kotoutumiskoulutusta ja monikielistä yhteiskuntaorientaatiota niille maahanmuuttaja-asiakkaille, jotka ovat työnhakijoita. Kotoutumiskoulutus toteutetaan pääsääntöisesti työvoimapolitiittisena koulutuksena, mutta se voidaan järjestää myös omaehtoisena opiskeluna työttömyysetuudella tuettuna. Työllisyysalueen asiantuntija ohjaa maahanmuuttaja-asiakkaan kotoutumiskoulutukseen palvelutarpeen mukaan.

Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue palvelee asiakkaita Viitasaaren kaupungintalolla, osoitteessa Keskitie 10, 44500 Viitasaari. Työllisyysalueen aukioloajat, asiointikanavat ja yhteydenottokanavat löytyvät työllisyysalueen verkkosivuilta www.pohjoisen-keski-suomen-tyollisuusalue.fi . Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen päätoimipiste sijaitsee Äänekosken kaupungintalolla (Hallintokatu 4, Äänekoski).